

ספר בת עין

דרושים לפרשת קדושים

קדושים תהיו כי קדוש אני ה' אלהיכם. איתא במדרש (ויק"ר כד, ט) יכול כמוני תלמוד לומר 'אני ה' קדושתו למעלה מקדושתכם, ונקדים לבאר מה דאיתא בזוהר הקדוש (ח"ג פ:) על הפסוק 'קדושים תהיו' דייקא, שלכאורה אינו מוכן כפשוטו. ונוכל לומר בדרך זה, דהנה עיקר העבודה היא שצריך לראות תמיד להגביר

א. בזוה"ק שם: ועל דא כתיב, 'קדושים תהיו כי קדוש אני ה', אמר קודשא בריך הוא, מכל שאר עמין לא רעייתו לאדבוקא בי אלא ישראל, דכתיב (דברים ד, ד) 'ואתם הדבקים בה', אתון ולא שאר עמין, בגין כך קדושים תהיו דייקא.

קדושים תהיו כי קדוש אני ה' אלהיכם

"You shall be holy because I, Hashem your G-d, am holy." (Vayikra 19:2)

איתא במדרש יכול כמוני

It is found in the Midrash: Hashem asks "Can one be holy like me?"

תלמוד לומר אני ה' קדושתו למעלה מקדושתכם,

Since this is not possible, the end of the posuk comes to say "I am Hashem your G-d," meaning **my holiness is above your holiness.**

The Bas Ayin offers a new insight into this Midrash that has a profound lesson for our Divine service.

ונקדים לבאר מה דאיתא בזוהר הקדוש (זח"ג פ:) על הפסוק קדושים תהיו דייקא, שלכאורה אינו מוכן כפשוטו.

Let us begin our analysis of this Midrash with that which is found in the holy Zohar (ZoharChadash III 80b) on the posuk that specifically says "you shall be holy," which seemingly cannot be understood according to its simple meaning.

ונוכל לומר בדרך זה, דהנה עיקר העבודה היא שצריך לראות תמיד להגביר כח הנשמה על הגוף,

We can explain in the following manner: The primary service of Hashem is that one must constantly see to it that his soul's strength should be greater than that of his body. In other words, his intentions should always be to serve Hashem and not for personal gratification.

וְהָנָה ב' אותיות הראשונות משם העצם
הַנִּי"ה בְּרוּךְ הוא מורה על בחינת
קדושה בשעת תורה ותפלה, וב' אותיות
אחרונות משם העצם בְּרוּךְ הוא מורה על
בחינת קדושה וטהרה בעת עסקו בצרכי
גשמיים ההכרחיים שאי אפשר זולתם.
וְהָנָה תיבת תהיו גִּימְטְרִיָּה נְשָׁמָה הַנִּי"ה,
מְרַמֵּז שְׁצִרְיָה לְהַגְבִּיר כח הנשמה שִׁיְהִיָּה

כח הנשמה על הגוף, הן בתורה ומצוות
ומעשים טובים, שלא לכנין להנאת עצמו
כָּלֵל בעת עסקו בהם, רק לעשות נחת רוח
לבורא עולמים בְּרוּךְ הוא, והן בצרכי
גשמיים ההכרחיים גם שם צִרְיָה לְהַגְבִּיר
כח הנשמה, שלא לכנין חס ושלום למלאות
תאוותו, רק בכדי שיוכל בכח האכילה שהוא
וכדומה מהנאת גופו לעבוד את ה'.

ב. ראה עוד בספר באר מים חיים פרשת עקב ד"ה או ירצה: י"ה ידוע שמורה על בחינת הנשמה בסוד
כל הנשמה תהלל י"ה, ואותיות ו"ה מורה על בחינת הגוף כידוע שעל כן צירוף הוי"ה הוא ב'שמחו
השמים' ותגל' הארץ, כי י"ה רומז אל השמים בחינת הנשמה ששורשה בשמים ממעל, ועל כן בו
ישמחו השמים, ואותיות ו"ה מורה על הגוף שהוא בחינת עפר מן הארץ ובהם ותגל הארץ.

ג. ר"ל הגברת כח הנשמה בכל ד' אותיות הוי"ה.

הן בתורה ומצוות ומעשים טובים, שלא לכנין
להנאת עצמו כָּלֵל בעת עסקו בהם, רק לעשות
נחת רוח לבורא עולמים בְּרוּךְ הוא,

Whether he is involved in the study of
Torah, the performance of mitzvot, or good
deeds, his involvement in these matters
should not be for personal pleasure, but
rather to give satisfaction to the Creator of
all worlds, blessed be He.

והן בצרכי גשמיים ההכרחיים גם שם צִרְיָה
לְהַגְבִּיר כח הנשמה, שלא לכנין חס ושלום
למלאות תאוותו, רק בכדי שיוכל בכח האכילה
ההוא וכדומה מהנאת גופו לעבוד את ה'.

This is true as well regarding essential
physical matters – that the strength of
his soul should dominate as a result of
performing such activities without the
intent of fulfilling his personal desires, but
rather so that he should have strength from
eating or other similar physical activities to
serve Hashem.

וְהָנָה ב' אותיות הראשונות משם העצם הַנִּי"ה
בְּרוּךְ הוא מורה על בחינת קדושה בשעת תורה

ותפלה, וב' אותיות אחרונות משם העצם בְּרוּךְ
הוא מורה על בחינת קדושה וטהרה בעת
עסקו בצרכי גשמיים ההכרחיים שאי אפשר
זולתם.

Now, the first 2 letters (yud and hey) of
Hashem's name, the tetragrammaton (yud
and hey, vov and hey), represent the
element of holiness at the time of Torah
study and prayer, while the last 2 letters
(vov and hey) represent the element of
holiness and purity when involved with
essential physical matters that one cannot
live without.

וְהָנָה תיבת תהיו גִּימְטְרִיָּה נְשָׁמָה הַנִּי"ה,

Behold, the expression from our
posuk "you shall be" is the same numerical
value as the words neshama and Hashem's
name, the tetragrammaton.

מְרַמֵּז שְׁצִרְיָה לְהַגְבִּיר כח הנשמה שִׁיְהִיָּה
בבחינת קדושה וטהרה הן בשעת עסקו בתורה
ותפלה שְׁמֵרוּמָז ב' אותיות הראשונות משם
הַנִּי"ה בְּרוּךְ הוא, והן בשעת עסקו בצרכי
גשמיים ההכרחיים שְׁמֵרוּמָז ב' אותיות

קְדוּשָׁה וְטַהָרָה בְּב' בְּחִינֹת הַנ"ל, וְלֹא לְהִיטּוּת מִבְּחִינַת עוֹבְדֵי ה' רַק בְּשַׁעַת תּוֹרָה וְתַפְלָה, וּבְשַׁעַת עֶסְקוֹ בְּצָרְכֵי עוֹלָם הַזֶּה הֶהָכְרַחֲיִים נִשְׁכַּח יִרְאַת ה' מִלִּבָּם וּמִמְלָאִים תַּאֲוֹתָם רַק בְּשִׁבְלֵי הַנָּאֵת עֲצָמָם.

וְזֶהוּ גַם כֵּן בְּכוֹנֶת הַמִּדְרָשׁ, 'יָכוֹל כְּמוֹנִי', הֵינִי יָכוֹל שְׁלֹא תִהְיֶה עֲבוֹדַתְכֶם אוֹתִי רַק בְּבִחִינָה שְׂאִינִי שְׂיִיךְ רַק בִּי, כְּמוֹ שְׂאִמְרוּ

בְּבִחִינַת קְדוּשָׁה וְטַהָרָה הֵן בְּשַׁעַת עֶסְקוֹ בְּתוֹרָה וְתַפְלָה שְׂמֵרוֹמָז בְּב' אוֹתִיּוֹת הֶרְאִשׁוֹנוֹת מִשֵּׁם הָעֶצֶם בְּרוּךְ הוּא, וְהֵן בְּשַׁעַת עֶסְקוֹ בְּצָרְכֵי גְשָׁמִים הֶהָכְרַחֲיִים שְׂמֵרוֹמָז בְּב' אוֹתִיּוֹת אַחֲרוֹנוֹת מִהֵשֵׁם הָעֶצֶם בְּרוּךְ הוּא.

וְזֶהוּ שְׁכָתוֹב בְּזוֹהַר הַקָּדוֹשׁ קְדוּשִׁים 'תִּהְיֶה' דִּיִּקָּא, הֵינִי לְהִיטּוּת דִּיִּקָּא בְּבִחִינַת

ד. ראה עוד בספר תפארת שמואל פרשת פקודי אות א' שהביא דברי רבינו, וז"ל: ע"פ מה שכתב בסה"ק עיקר עבודת ישראל להגביר הצורה על החומר, הנשמה על הגוף, ובה זוכה להיות מרכבה להשראת השכינה, בבחינת ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם, ועבודה זו היא בשני עניני עבודת האדם, א' בעת שלומד ומתפלל ועוסק במו"מ צריך לידע כי הכל היא רק בכח עזר העליון, ואלמלא עוזרו לא היה יכול לו, ובזה הוא מגביר הנשמה על הגוף ונעשה בחינת מקדש כלי מוכשר לקבל הקדושה, וב' היא אם בעת שעוסק בדברים הגשמיים מקדש עצמו במותר לו, וכן כשהולך בשוק ומקיים ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם, ויודע ומאמין כי עיני השי"ת משוטטות בכל, בזה הוא מגביר הנשמה על הגוף וממשיך על עצמו השראת דקדושה, וזהו 'קדושים תהיו' לשון רבים הרמז בב' עבודות, וזש"כ בסה"ק קדושים 'תהיו' בגימטריא נשמה ושם הוי' ב"ה, כי כשיקדש האדם את עצמו בעניני רוחניות, ממשיך על עצמו קדושת ב' אותיות ראשונות משם הוי"ה ב"ה, ובקדושת עניני גשמיות ממשיך על עצמו ב' אותיות אחרונות משם הוי"ה ב"ה.

אַחֲרוֹנוֹת מִהֵשֵׁם הָעֶצֶם בְּרוּךְ הוּא.

This alludes to this lesson that the power of the neshama, which is the element of holiness and purity of intent, must express itself during both the times in which one is involved with prayer and Torah study, as symbolized by the first 2 letters of Hashem's name, and also when involved with one's essential physical needs, as is symbolized by the last 2 letters of Hashem's name.

וְזֶהוּ שְׁכָתוֹב בְּזוֹהַר הַקָּדוֹשׁ קְדוּשִׁים תִּהְיֶה דִּיִּקָּא,

This is the deeper meaning of that which the holy Zohar wrote that specifically "you" shall be holy in both your spiritual activities of Torah learning and prayer, as well as your physical activities such as eating.

הֵינִי לְהִיטּוּת דִּיִּקָּא בְּבִחִינַת קְדוּשָׁה וְטַהָרָה בְּב' בְּחִינֹת הַנ"ל, וְלֹא לְהִיטּוּת מִבְּחִינַת עוֹבְדֵי ה' רַק בְּשַׁעַת תּוֹרָה וְתַפְלָה, וּבְשַׁעַת עֶסְקוֹ בְּצָרְכֵי עוֹלָם הַזֶּה הֶהָכְרַחֲיִים נִשְׁכַּח יִרְאַת ה' מִלִּבָּם וּמִמְלָאִים תַּאֲוֹתָם רַק בְּשִׁבְלֵי הַנָּאֵת עֲצָמָם.

That is, one should specifically imbue the aspects of holiness and purity in both of these areas mentioned above. He should not only be as one who serves Hashem during the times of Torah study and prayer while forgetting his awe of Hashem during essential physical activities that he performs as he seeks to fulfill his own desires and receive pleasure.

וְזֶהוּ גַם כֵּן כְּכוֹנֶת הַמִּדְרָשׁ, 'יָכוֹל כְּמוֹנִי', הֵינִי יָכוֹל שְׁלֹא תִהְיֶה עֲבוֹדַתְכֶם אוֹתִי רַק בְּבִחִינָה שְׂאִינִי שְׂיִיךְ רַק בִּי,

שְׁמַרְמֵז עַל בְּחִינַת קְדוּשָׁה רַק בְּתוֹרָה וּתְפִלָּה וּמַעֲשִׂים טוֹבִים, כִּי תֵבֶת קְדוֹשׁ גִּימְטְרִיָּא נִשְׁמָה יְהִי, זֶהוּ רַק 'אֲנִי ה'', הֵינִנוּ שְׁאֲנִי ה' אֲנִי צָרִיךְ קְדוּשָׁה רַק בְּתוֹרָה וּתְפִלָּה, שְׂדֵבְרִים גְּשָׁמִיִּים אֵינָם שְׂיִיכִים בִּי, 'קְדוּשָׁתִי לְמַעַל מִקְדוּשְׁתְּכֶם' הֵינִנוּ כְּשֶׁתִּרְצוּ

בְּגִמְטְרִיא (ברכות ז.) מִנִּין שֶׁהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מִתְפַּלֵּל וְכו', וְלֹא תִרְאוּ לְהַגְבִּיר כֹּחַ הַנִּשְׁמָה רַק בְּעַת עֲסָקִיכֶם בְּתוֹרָה וּתְפִלָּה אֲבָל לֹא בְּעַת עֲסָקִיכֶם בְּצָרָכִי גְשָׁמִיּוֹת הַהִכָּרָחִיִּים, לָזֶה גָּמַר אוֹמֵר הַמְדַּרְשׁ תִּלְמוּד לומר 'כִּי קְדוֹשׁ אֲנִי ה'', הֵינִנוּ שְׂבִיחֵינָת 'קְדוֹשׁ'

ה. שהוא הגברת כח הנשמה באותיות הראשונות משם הוי"ה הרומזים לקדושה בשעת תורה ותפילה.

This is also the intention of the Midrash when it stated "can you be like me?" This means "is it possible that your service will only be with the characteristic that is applicable to me?" Shall you only serve Hashem with the holiness and purity of intent related to "Divine" activities, such as Torah study and prayer, but not in your human activities, such as the essential physical actions that people must do?

In order to teach us this, the Midrash tells us that the posuk concludes by saying "for I Hashem am holy."

הֵינִנוּ שְׂבִיחֵינָת קְדוֹשׁ שְׁמַרְמֵז עַל בְּחִינַת קְדוּשָׁה רַק בְּתוֹרָה וּתְפִלָּה וּמַעֲשִׂים טוֹבִים,

That is, the element of holiness that alludes to the concept of pure intentions only when one is involved with Torah study, prayer, and good deeds is the kedusha described in the expression "for I Hashem am holy."

כְּמוֹ שְׁאָמְרוּ בְּגִמְטְרִיא (ברכות ז.) מִנִּין שֶׁהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מִתְפַּלֵּל וְכו',

As our sages said in the Gemara (Berachos 7a) "from where do we know that Hashem prays?" This statement in the Gemara indicates that Hashem can be involved in spiritual activities, such as prayer and Torah study.

כִּי תֵבֶת קְדוֹשׁ גִּימְטְרִיָּא נִשְׁמָה יְהִי, זֶהוּ רַק אֲנִי ה',

For the word kadosh (holy) is the same numerical value as the word neshama (soul), which represents holy intentions and the first two letters of Hashem's name, which represent spiritual activities. This is the meaning of "I am Hashem."

וְלֹא תִרְאוּ לְהַגְבִּיר כֹּחַ הַנִּשְׁמָה רַק בְּעַת עֲסָקִיכֶם בְּתוֹרָה וּתְפִלָּה, אֲבָל לֹא בְּעַת עֲסָקִיכֶם בְּצָרָכִי גְשָׁמִיּוֹת הַהִכָּרָחִיִּים,

הֵינִנוּ שְׁאֲנִי ה' אֲנִי צָרִיךְ קְדוּשָׁה רַק בְּתוֹרָה וּתְפִלָּה, שְׂדֵבְרִים גְּשָׁמִיִּים אֵינָם שְׂיִיכִים בִּי,

Is it possible that your soul's strength should be dominant only during involvement in activities that Hashem can also be involved in, such as Torah study and prayer, but not when you are involved in your necessary physical needs?

I am Hashem – I only relate to holiness (pure intentions) regarding Torah study and prayer, for physical matters are not applicable to me.

לָזֶה גָּמַר אוֹמֵר הַמְדַּרְשׁ תִּלְמוּד לומר כִּי קְדוֹשׁ אֲנִי ה',

קְדוּשָׁתִי לְמַעַל מִקְדוּשְׁתְּכֶם, הֵינִנוּ כְּשֶׁתִּרְצוּ שְׂתַתְּעֵלָה וְתִתְנַשֵּׂא קְדוּשָׁתִי, הִיא מִקְדוּשְׁתְּכֶם, הֵינִנוּ שְׂתִירְאוּ לְקֹדֶשׁ עֲצֻמְכֶם בְּאֵלּוֹ הַדְּבָרִים

רק בלתי לה' לבדו ולא להנאת עצמו חס ושלום, ואז יהיה בגודל קדושה וטהרה, על ידי התגברות כח הנשמה על הגוף שנוזקה לזה אמן כן יהי רצון.

שתתעלה ותתנשא 'קדושת', היא 'מקדושתכם', היינו שתראו לקדש עצמכם באלו הדברים השייכים בכם, היינו דברים גשמיים ההכרחיים, גם הם צריך לעשותם

השייכים בכם, היינו דברים גשמיים ההכרחיים,

על הגוף

My holiness above your holiness. This means that if you desire to raise and elevate my holiness, it is through *your* holiness, meaning that you must sanctify yourself in the way that is relevant to *you*, through your essential physical deeds.

Also, these physical activities must only be performed for Hashem's sake and not for personal pleasure. Only then will they be with great holiness and purity through the dominance of the soul's strength over the body.

גם הם צריך לעשותם רק בלתי לה' לבדו ולא להנאת עצמו חס ושלום, ואז יהיה בגודל קדושה וטהרה, על ידי התגברות כח הנשמה

שנוזקה לזה אמן כן יהי רצון.

May we merit this, amen. May it be Hashem's will.

Summary and Practical Application: The second posuk in Parshas Kedoshim tells us that we must be holy because Hashem is holy. The Midrash seeks to understand how this is possible since there can be no comparison between Hashem's holiness and our holiness. The Bas Ayin draws out a deep lesson from here that the way we can approach Hashem's holiness is to sanctify our intentions not only when we are involved in spiritual, divine, activities like Torah study and prayer, but specifically when we are involved in uniquely human activities that are essential to our physical existence. By doing so we sanctify ourselves through our unique human characteristics. The posuk can then be interpreted in the following manner: You shall be holy in your own human way (by maintaining pure intentions to serve Hashem when performing physical activities) since I Hashem am holy only in my way through my involvement in spiritual activities with pure intentions. Hashem can, so to speak, only perform such spiritual activities with purity of intent. However, we can bring about a certain completion by doing those activities that are uniquely human with pure intentions. This is accomplished when, prior to performing any physical action, we contemplate how our physical actions are intended to help us be strong and healthy so that we can better serve Hashem.